

Τράπεζα της Ελλάδος: Η Ανώνυμος Πολυμετοχική Εταιρεία

*“Άπαξ ένα έθνος εκχωρήσει τον έλεγχο του νομίσματος και της πίστωσης, δεν έχει σημασία ποιος θεσπίζει τους νόμους του κράτους. Η τοκογλυφία, άπαξ και επικρατήσει, θα συντρίψει οποιοδήποτε έθνος. Μέχρι να επανέλθει ο έλεγχος της έκδοσης χαρτονομίσματος και της πίστωσης στην κυβέρνηση και αναγνωριστεί ως η πιο περίοπτη και ιερή ευθύνη, όλες οι συζητήσεις για εθνική κυριαρχία του Κοινοβουλίου και της δημοκρατίας είναι ανώφελες και μάταιες”.*¹

Βρισκόμαστε στο μέσο μιας πρωτόγνωρης οικονομικής κρίσης τα αίτια της οποίας επικεντρώνονται στην κερδοσκοπική μανία του παγκόσμιου χρηματοπιστωτικού συστήματος. Όσον αφορά την περίπτωση της οδυνηρής *de facto* χρεωκοπίας της χώρας μας, σημαντικό ρόλο και την ευθύνη στην σημερινή οικονομική συντριβή την επωμίζεται η Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία διετέλεσε άσχημα το εποπτικό της καθήκον επί των πιστωτικών ιδρυμάτων. Κι αυτό, διότι η αναποτελεσματική εποπτεία της άφησε έκθετη την φερεγγυότητα του τραπεζικού συστήματος, με αποτέλεσμα να χρησιμοποιηθεί ως δίκτυο διάσωσής του, το ήδη διάτρητο από τα υπερβολικά χρέη δίκτυο του δημοσίου, μετατοπίζοντας με το αχρείο επιχείρημα του “too big to fail”, κολοσσιαίες ζημιές στο προϋπολογισμό του κράτους. Του ονομαζόμενου «ηθικού κινδύνου» (*moral hazard*), όπου ένα μεμονωμένο άτομο ή ένας οργανισμός δεν αναλαμβάνει τις πλήρεις συνέπειες των ολέθριων σφαλμάτων του και τις μεταβιβάζει, στην προκειμένη περίπτωση, στον άμοιρο να αντιδράσει ελληνικό λαό. Μάλιστα, συνηγόρησε και υπέρ του περιβόητου Μνημονίου, ενώ γνώριζε μια τέτοια συναίνεση θα έθετε σύσσωμο τον ελληνικό λαό ως βορά στα νύχια της διεθνούς τοκογλυφίας. Για τους ανωτέρω λόγους, *θεώρησα* ότι ίσως αποβεί χρήσιμο να εστιάσω την προσοχή του ενεργού πολίτη, στο ιδιόμορφο καθεστώς της Κεντρικής Τράπεζας της χώρας μας, για να κατανοήσει καλύτερα αυτόν τον άκρως *σημαντικό* θεσμό της οικονομικής διαδικασίας της Ελλάδας.

Σύμφωνα με το Καταστατικό της Τραπεζής της Ελλάδος,² στις 27 Οκτωβρίου 1927, υπεγράφη στην Αθήνα μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος η σύμβαση: “ περί παραιτήσεως της Εθνικής Τραπεζής της Ελλάδος από το προνόμιο έκδοσης τραπεζικών γραμματίων [χαρτονομίσματος] και περί συστάσεως νέας τραπεζής υπό την επωνυμία Τράπεζα της Ελλάδος”. Η σύμβαση καθώς και το προσαρτώμενο σ’ αυτή Καταστατικό δια των οποίων ιδρύεται η Τράπεζα της Ελλάδος, *κυρώθηκαν* την 10^η Νοεμβρίου 1927 που *επικυρώθηκε* με τον Νόμο 3424 / 7.12.1927 (ΦΕΚ Α’ 298). Το *μετοχικό της κεφάλαιο* που ορίσθηκε σε 400.000.000 δραχμές, διηρέθη σε 80.000 μετοχές, οι οποίες εισήχθησαν στο Χρηματιστήριο Αθηνών, καταβλήθηκε εξ ολοκλήρου, μας ενημερώνει το άρθρο 8, από την Εθνική τράπεζα της Ελλάδος και έκτοτε παραμένει *μυστήριο* σε ποιόν ανήκει η πλειοψηφία.

Στο άρθρο 1 του Καταστατικού, ορίζεται ότι δια του παρόντος “ συνιστάται Ανώνυμος Εταιρεία με την επωνυμία « Τράπεζα της Ελλάδος» εδρεύουσα εν Αθήναις και διεπομένη υπό του παρόντος *Καταστατικού*, η *διάρκεια* της Τραπεζής της Ελλάδος ορίζεται μέχρι της *31 Δεκεμβρίου 2020*”. Οι *κύριες αρμοδιότητες της Κεντρικής Τράπεζας* της χώρας ορίζονται στο άρθρο 2 και είναι οι εξής:

¹ “Once a nation parts with the control of the currency and credit, it matters not who makes that nation’s laws. Usury, once in control, will wreck any nation. Until the control of the issue of currency and credit is restored to the government and recognized as its most conspicuous and sacred responsibility, all talk of the *responsibility of Parliament and of democracy is idle and futile*” *Mackenzie King, Prime Minister of Canada (1935).*

² Τράπεζα της Ελλάδος, ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ, Έκδοση Θ’, Αθήνα, 2000.

- Χαράσσει και ασκεί την νομισματική πολιτική. Στην έννοια της νομισματικής πολιτικής περιλαμβάνεται και η πιστωτική πολιτική.
- Ασκεί την πολιτική της συναλλαγματικής ισοτιμίας της δραχμής σύμφωνα με το πλαίσιο της συναλλαγματικής πολιτικής, που προτείνει η κυβέρνηση ύστερα από διαβουλεύσεις με την Τράπεζα της Ελλάδος [από την υποκατάσταση του Ευρώ ως εθνικό νόμισμα με την ένταξη της χώρας στην ζώνη του ευρώ (28-2-2002), η Τράπεζα της Ελλάδος λειτουργεί κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, ως μέλος του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) ενεργώντας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και οδηγίες της ΕΚΤ].
- Κατέχει και διαχειρίζεται τα επίσημα συναλλαγματικά διαθέσιμα της χώρας, στα οποία περιλαμβάνονται τα σε συνάλλαγμα και χρυσό διαθέσιμα της Τράπεζας και του Δημοσίου.
- Ασκεί την εποπτεία των τραπεζών και των άλλων πιστωτικών οργανισμών του ανήκουν στο χρηματοπιστωτικό σύστημα της οικονομίας.
- Έχει το αποκλειστικό προνόμιο της έκδοσης του χαρτονομίσματος (fiat money), το οποίο κυκλοφορεί ως νόμιμο χρήμα έναντι των χρεών και των ανταλλαγών σ' όλη την επικράτεια.
- Ενεργεί ως ταμίας και εντολοδόχος του Ελληνικού Δημοσίου.

Σ' αυτόν λοιπόν τον νευραλγικό οργανισμό, που αποτελεί παράδοξο, διότι συνίσταται από μια ανώνυμη πολυμετοχική εταιρία (joint stock company) αγνώστου συνθέσεως, εκχώρησαν οι εκάστοτε δημοκρατικώς εκλεγόμενες κυβερνήσεις της Ελλάδος, όλα τα ανωτέρω προνόμια και συν τω χρόνω, δεν είναι απορίας άξιον πως το απομεινάρι αυτό της Φεουδαρχίας, υπήρξε ένας από τους συντελεστές της σημερινής καταδυνάστευσης του λαού μας. Εμείς ως νεαροί φοιτητές είχαμε αμφιβολίες ότι κάτι δεν πάει καλά με την νομισματική θεωρία, γιατί η πλειονότητα των ακαδημαϊκών διεκήρυττε το ευαγγέλιο του Milton Friedman ότι «το χρήμα δεν έχει σημασία», απλώς είναι ένα «πέπλο της πραγματικής οικονομίας» και ορισμένοι μάλιστα το μετονόμασαν «βέλο» και κανείς δεν τόλμησε να ρωτήσει τότε ή δεν διερωτήθηκε τι είδους πρόσωπο κρύβεται κάτω από αυτό το μυστηριώδες βέλο. Έτσι, δεκαετίες ολόκληρες πέρασαν και κανένας Έλληνας πολιτικός δεν άπλωσε το χέρι του να ξεσκεπάσει αυτό το βέλο για να δει εάν το πραγματικό πρόσωπο της Τράπεζας της Ελλάδος, της δημιουργού του χρήματος από «ζεστό αέρα», ήταν όντος όμορφο ή άσχημο. Αν και ο Ελληνικός λαός έχει ήδη χορέψει τον χορό του Ζαλόγγου και ορισμένοι βρίσκονται στο κενό αλαλάζοντας κι άλλοι ακόμη σε αφασία, με την ανάληψη κυβέρνηση δέσμια στα καπρίτσια των χρηματοδανειστών της, η ώρα πλησιάζει να σπάσει τις αλυσίδες του χρέους του και να αναφωνήσει την φημισμένη ρήση του φιλοσόφου: “Hic Rhodus Hic Salta”.

Ο περίοπτος αυτός οργανισμός με την αμφίεση του κρατικού φορέα, ως Τράπεζα της Ελλάδος, στο τμήμα II άρθρο 8 του καταστατικού αναφέρει: «Το Δημόσιον και αι Δημόσιαι Επιχειρήσεις δεν δύνανται να κατέχουν αμέσως η εμμέσως μετοχές της Τραπεζής της Ελλάδος κατά ποσόν υπερβαίνον εν συνόλω τα τριανταπέντε εκατοστά [35%] του εκδιδομένου ονομαστικού κεφαλαίου». Επί των μετοχών αυτών εφαρμόζονται οι διατάξεις περί άυλων, ονομαστικών μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Το μόνο δημοσιοποιημένο στοιχείο της σύνθεσης του μετοχικού κεφαλαίου ‘αίνιγμα’ της εταιρίας, είναι η συμμετοχή του Δημοσίου μέσω της αμαρτωλής ΔΕΚΑ (Δημόσιες Επιχειρήσεις Κινητών Αξιών), το μόνιμο της χρηματοπιστωτικής χειραγώγησης της εποχής του ξεφαντώματος του 1999, με 6.6% και 1.4% περίπου μη καθορισμένης κυριότητας. Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων είναι το ανώτατο όργανο της Τραπεζής διακηρύττει το άρθρο 11 «τω παρόντι Καταστατικώ» και οι αποφάσεις αυτής «υποχρεούσι πάντας και αυτούς τους απόντας, ανικάνους ή διαφωνούντας μετόχους». Το δε τακτικό

αποθεματικό σχηματίζεται εκ των ετησίων κερδών³ (άρθρο 10), ενώ τα μέλη των αξιωματούχων της δεν ζητούν ούτε δέχονται οδηγίες από την Κυβέρνηση! Είναι λοιπόν λογικό, ο 'αγρίως' παραπλανηθείς ευκολόπιστος σε 'μεγάλα λόγια', αλλά φιλότιμος ελληνικός λαός, να βρίσκεται σε παραζάλη διαρκείας και να υφίσταται έντονο νευρικό κλονισμό, διότι η λαϊκή παράδοση πάντοτε νουθετούσε τους νέους με το γνωμικό να προσέχουν μη τυχόν και «βάλουν τον λύκο να φυλάει τα πρόβατα». Ποτέ όμως δεν πίστεψαν οι έμπειροι, ότι οι ίδιοι είναι τα πρόβατα για σφαγή, γι αυτό και η ανάκτηση των αισθήσεων λόγω του «σοκ και δέος», αλλά και της «ντροπής», να γίνεται σταδιακά, one by one.

Έτσι εγείρονται σοβαρά ερωτήματα, αναφορικά με την διαχείριση της νομισματικής και της πιστωτικής πολιτικής της χώρας, αφού ασκείται πλέον σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές και διοικητικές οδηγίες ενός αλλότριου οργανισμού, της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ) που αρνείται πεισματωδώς μέχρι και σήμερα, παρά τις αλλεπάλληλες μηνύσεις, να δώσει στην δημοσιότητα τις λεπτομέρειες της φαύλης διαπραγμάτευσης του περιβόητου *swar* της Goldman Sachs και της Ελληνικής Κυβέρνησης με την ανταλλαγή του δημόσιου χρέους, για να εισέλθουμε εικονικά στην ζώνη του ευρώ.⁴ Ένα δεύτερο καίριο ερώτημα, που θα έπρεπε ήδη να είχε απαντηθεί, αφορά τον γρίφο πώς μπορεί το περιβόητο της επωνυμίας Τράπεζα της Ελλάδος, μιας κατεξοχήν πολυμετοχικής ανώνυμης εταιρίας με το 92% των 'κρυφών' μετόχων να χαράσσει την νομισματική πολιτική, να κατέχει και να διαχειρίζεται τα χρηματικό πλούτο της χώρας, και επιπλέον να ασκεί την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και να ενεργεί ως ταμίας και εντολοδόχος του Ελληνικού Δημοσίου. Πώς είναι δυνατόν η αμφίεση ως κρατικού φορέα, ενός κατεξοχήν ιδιωτικού οργανισμού, όπου η συντριπτική πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου ανήκει σε ιδιωτικά κεφάλαια κεκαλυμμένα με τον μανδύα της μυστικότητας, να φροντίζει για το δημόσιο συμφέρον; Απλώς ως ιστορική υπενθύμιση, και η Bank of Canada αρχικώς (1934) όταν ιδρύθηκε, το καταστατικό της όριζε ότι η κατοχή του μετοχικού της κεφαλαίου πρέπει να ανήκει στον ιδιωτικό τομέα. Σύντομα όμως, οι Καναδοί συνειδητοποίησαν ότι η χώρα τους έπεσε μέσα, όπως η Αλίκη στη Χώρα των Θαυμάτων, σε μια «τρύπα λαγού» (rabbit hole) με άγνωστη κατεύθυνση και δέσμια στα καπρίτσια των εμπορικών τραπεζών, που ως γνωστό, τα συμφέροντά τους ταυτίζονται με τη μεγιστοποίηση του κέρδους. Έτσι, σύντομα έδωσαν τέλος στην περιπέτεια

³ Στην Ανακοίνωση της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Τραπέζης της Ελλάδος (29-3-2010) αναφέρεται, ότι τα καθαρά κέρδη της Τράπεζας ανέρχονται σε € 228,168 εκατ., τα οποία κατανέμονται ως ακολούθως : € 13,309 εκατ. ως πληρωμή μερίσματος, που ισούται με το 12% του μετοχικού κεφαλαίου και αντιστοιχεί σε € 0.67 ανά μετοχή στο σύνολο των 19,864,886 μετοχών του κεφαλαίου της. Επιπρόσθετα, διανέμεται έξτρα μέρισμα αξίας € 34,336 εκατ. που αντιστοιχεί σε € 1.73 ανά μετοχή στους μετόχους, ενώ το ποσό των € 147,092 εκατ. είναι πληρωτέο στην κυβέρνηση. Δηλαδή, οι απολαβές των μετόχων συνιστούν το 21% των καθαρών κερδών, σε σύγκριση με 0% στην Αγγλία και Καναδά και 6% του Federal Reserve των ΗΠΑ.

⁴ Η εταιρία χρηματοοικονομικών ειδήσεων του τηλεοπτικού δικτύου Bloomberg, έχει υποβάλει μηνύσεις στην ΕΚΤ, για να δημοσιοποιήσει την συμφωνία του *swar* της Goldman Sachs και της Ελληνικής Κυβέρνησης τις παραμονές της εισόδου της χώρας στην Ευρωζώνη. Κατ' αρχάς τα *swars*, είναι συμφωνίες ανταλλαγής χρηματοοικονομικών προϊόντων μελλοντικής εκπλήρωσης μεταξύ των αντισυμβαλλομένων μερών. Η συμφωνία της ανταλλαγής καθορίζει τις ημερομηνίες πληρωμής, της ροής των μετρητών (cash flows) στο μέλλον, καθώς και τον τρόπο υπολογισμού τους. Οι ροές του *swar* ονομάζονται τα πόδια (legs) της ανταλλαγής. Το περιβόητο *swar* της κυβέρνησης Σημίτη με την Goldman Sachs (2001), σύμφωνα με το περιοδικό Spiegel (8/2/2010), αφορούσε την ανταλλαγή κρατικών χρεών αξίας \$10 δις και ¥ (γιεν), σε € 10 δις (cross currency *swar*). Το ελληνικό πόδι του *swar* απαιτούσε την άμεση είσπραξη των € 10 δις, ενώ της Goldman το πόδι, αφορούσε την μελλοντική πληρωμή, με έναρξη της πρώτης δόσης το 2004 το καλοκαίρι, μέσα στην πανδαισία των Ολυμπιακών Αγώνων ! Τελικά στο ελληνικό πόδι, βρέθηκε και το 'τσαρούχι' με μια μεγάλη 'φούντα', αξίας € 1 δις ως επιπρόσθετο δάνειο, το δώρο για τον πολύπαθο ελληνικό λαό. Από το ποσό του € 1 δις, η Goldman Sachs παραδέχθηκε ότι εκταμίευσε € 735,000 εκατ. ως αμοιβή, ενώ το υπόλοιπο ποσό είναι στα αζήτητα. Η απάντηση της κυβέρνησης ήταν 'ουδέν σχόλιο', ενώ τα *swars* αποτελούν το μέγιστο καζίνο της υψηλίου, εννοιολογικής αξίας \$ 426 τρις το 2009!

τους και στην παρωδία της άσκησης της νομισματικής πολιτικής από ιδιωτικούς οργανισμούς. Γι' αυτό το 1938, εθνικοποίησαν πλήρως την τράπεζα του Καναδά με το μετοχικό κεφάλαιο να ανήκει 100 % στο Υπουργείο Οικονομικών. Παρομοίως έπραξε και η κυβέρνηση της Αγγλίας (1946) και εθνικοποίησε την περίφημη Bank of England, που απετέλεσε την ακρογωνιαία λίθο του Αγγλοσαξονικού μοντέλου.

Εμείς όμως δεν ενεργήσαμε με σύνεση και περισυλλογή, πράττοντας όχι μόνο το αντίθετο, άλλα «σκάψαμε με τα ίδια μας τα χέρια τον λάκκο μας», παραπλανώντας επί δεκαετίες έναν ολόκληρο λαό, αγνοώντας ακόμη και τις αρχαίες ρήσεις, όπως αυτής του Αίσωπου, που χαρακτηριστικά αναφέρει : «Πολλοί άνθρωποι τα ίδια βουλεύματα κακών αίτια γίνονται»⁵. Το σκηνικό της σοφιστικής τέχνης των εμπνευστών της παρωδίας του θεσμού, απεικονίζεται στα άρθρα 20 & 21 του καταστατικού, όπου αναφέρεται ξεκάθαρα ότι η γενική διαχείριση της Τραπέζης της Ελλάδος ανατίθεται στο εκλεγέν Γενικό Συμβούλιο (εννοείται το Διοικητικό Συμβούλιο) από την Γενική Συνέλευση των Μετόχων, το οποίο αποτελείται από τον διοικητή και δύο υποδιοικητές, οι οποίοι διορίζονται για μία εξαετία με Προεδρικό Διάταγμα (άρθρο 29) μετά από πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου, κατόπιν προτάσεως του Γενικού Συμβουλίου της Τράπεζας! Μ' αυτά τα καραγκιοζλίκια, που αηδιάζουν τον ερευνητή, δεν είναι απορίας άξιον πως στην κυριολεξία αυτοί οι ποταποί άνθρωποι χρεοκόπησαν την οικονομία της χώρας, που να μας θυμίσει τον J.M.Keynes, όταν πριν την ίδρυση της Τράπεζας μας προειδοποιούσε με την ευφυΐα του, ότι «η επιστημονική προσέγγιση των νομισματικών θεμάτων είναι αδύνατος, επειδή ο τραπεζικός κόσμος είναι πνευματικώς ανίκανος να κατανοήσει τα δικά του προβλήματα».⁶ Και στη συνέχεια, αυτή η διάνοια της οικονομικής σκέψης, αφιέρωσε το σύγγραμμα του στον διοικητή και τους διευθυντές της Τράπεζας της Αγγλίας, γράφοντας το περίφημο «σας το αφιερώνω με ταπεινοφροσύνη και χωρίς την άδειά σας».

Τι τελικά πέτυχαν αυτά τα σαΐνια της εξαπάτησης της κοινής γνώμης, με το παίγνιο των « καθρεφτών και του προπετάσματος καπνού», από την μια πλευρά, να παρουσιάζουν εικονικά ως δημόσιο τον κατεχορήν ιδιωτικό οργανισμό κι από την άλλη, το Καταστατικό (άρθρο 48) ρητά να αναφέρει :« Ούτε εν τω Κεντρικό Καταστήματι, ούτε εν τοις Υποκαταστήμασιν αυτής, δικαιούται αντιπρόσωπος του Δημοσίου να ερευνά τα βιβλία της Τραπέζης». Ίσως να αγνοούσαν προς ίδιον κίνδυνο που συμπαρέσυρε και την χώρα μαζί, ότι ο θεσμός της έκδοσης του εθνικού νομίσματος και της πίστωσης σε ιδιωτικές τράπεζες είναι παρωδία, διότι ως νευραλγικός σύνδεσμος μεταξύ της νομισματικής αρχής και των πολιτών, δεν έχει ως κίνητρο ούτε τους σκοπούς της δημόσιας νομισματικής αρχής, αλλά ούτε αποβλέπει στην γενική ευημερία της κοινωνίας. Δεδομένου ότι, ο πρωταρχικός στόχος είναι η μεγιστοποίηση του κέρδους, που είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με τα bonus των αξιωματούχων των πιστωτικών ιδρυμάτων και τα μερίσματα των μετόχων τους. Μάλιστα, υπό το ισχύον σύστημα των «νομίμων κλασματικών αποθεματικών», οι τράπεζες είναι «υβριδικά ιδρύματα», ήτοι γόννοι διασταύρωσης ετερογενών στοιχείων, η παρετυμολογία του ύβρις της αρχαίας τραγωδίας. Της απρεπούς έκφρασης, που προσβάλλει την τιμή και την αξιοπρέπεια του ανθρώπου ή επιτηδεύματος και χαρακτηρίζει την αλαζονική συμπεριφορά του ατόμου η οποία οδηγεί στην υπέρβαση του ηθικού και θεϊκού νόμου, με συνέπεια την τελική του καταδίκη.

Το μόνο που επέτυχαν οι επίγονοι της σημερινής εποχής, είναι η έξαρση της κερδοσκοπίας, που ιστορικά συνδέεται με την περίθαλψη της απάτης και το ανεξέλεγκτο τραπεζικό σύστημα, όπως του περιβόητου wildcat banking⁷ της νεαρής δημοκρατίας της Αμερικής, που υπήρξε ο βασικός φορέας των οικονομικών κρίσεων

⁵ ΑΙΣΩΠΟΣ, ΜΥΘΟΙ, Πρώτος τόμος, 56, σελ. 148, ΚΑΚΤΟΣ, Αθήνα, 1998, «Σε πολλούς ανθρώπους τα ίδια τους τα σχέδια γίνονται αιτία των δεινών τους».

⁶ J.M.Keynes, *A Tract on Monetary Reform*, London, 1923, Reprint 2008, BN, p.x, "One is often warned that a scientific treatment of currency questions is impossible, because the banking world is incapable intellectually of understanding its own problems."

⁷ Ο όρος έχει την γέννηση του στις μη υγιείς τράπεζες των ΗΠΑ της περιόδου 1816-1863, του ανεξέλεγκτου ή ελεύθερου τραπεζικού συστήματος και προφανώς στην περιοχή του Michigan το 1830 [*Wildcat Banking, Banking Panics, and Free Banking in the United States*(1996) G. Dwyer Jr., Federal Reserve Bank of Atlanta]. Οι τράπεζες της εποχής εκείνης έπαιρναν την άδεια λειτουργίας από τις Πολιτείες, χωρίς την επιλεκτική έγκριση εισόδου

από την περίοδο της Διακήρυξης της Ανεξαρτησίας. Γι αυτό και ο Jefferson, ένας από τους πατέρες και ο κατεξοχήν συντάκτης της, είχε τότε δηλώσει: « πάντοτε υπήρξα εχθρός των τραπεζών, όχι γι' αυτές που προεξοφλούν γραμμάτια με μετρητά, αλλά γι' αυτές που πασάρουν τα δικά τους χαρτονομίσματα σε κυκλοφορία... επειδή αυτές πρόκειται να καταστρέψουν και τα δύο, την Δημοκρατία και τα άτομα».⁸

Το νοσηρό κλίμα της διαφθοράς και της απατηλής πρακτικής των τραπεζών, της ονομασθείσης *Αργυρώνητης εποχής*, ως μολυσματική ασθένεια μεταδόθηκε σε όλο το φάσμα της διακυβέρνησης του κράτους, με συνέπεια η Αμερική να οδηγηθεί σε βαθιά κρίση. Μια αλυσίδα χρεωκοπιών των τραπεζών και χρηματιστηριακών εταιριών ακολούθησε, που διαμόρφωσε το περιβάλλον ακόμη πιο βαρύ και *δυσοίωνο*. Ο μοναδικός τομέας σε άνθηση την περίοδο εκείνη, ήταν οι θρησκευτικές οργανώσεις με ψαλμούς και κηρύγματα σωτηρίας από τις αμαρτίες της *απληστίας* και της *απάτης*. Οι απεργίες και οι διαδηλώσεις ήταν συχνές, συνδεδεμένες με ταραχές και τις ληστείες, ενώ οι αμερικανικές κυβερνήσεις *διαδέχονταν* η μία την άλλη ενδιάμεσα δύο *δολοφονιών προέδρων*⁹ της θυελλώδους αυτής περιόδου. Μέσα σ' αυτό το *μολυσμένο* περιβάλλον, όπου η πολιτική και η διαφθορά ήταν στενά συνδεδεμένες και η διάχυτη κερδοσκοπία μαζί με την σαγηνευτική απάτη ήταν συχνά συνδαιτυμόνες, χιλιάδες εμπορικές επιχειρήσεις πτώχευσαν και πλήθος *αδέσποτων* ανέργων πλημύρισε τους δρόμους. Η *επιδείνωση* της *οικονομικής* κατάστασης *κορυφώθηκε* το 1893, όπου η επίσημη ανεργία είχε πλέον ξεπεράσει το 20%, ενώ λιγότερο από το ήμισυ του ενεργού εργατικού δυναμικού είχε πλήρη απασχόληση. Τόσο βαθιά ήταν η κρίση, που ο σεβαστός Wesley Mitchell την αποκάλεσε, *‘ο μεγάλος πανικός του 1893’*, ο οποίος είχε τον *χαρακτήρα* «μιας από τις πιο σφοδρές κρίσεις της *Αμερικανικής επιχειρηματικής ιστορίας*».¹⁰

Η αναδρομή στο ανωτέρω ζοφερό σκηνικό, έχει ως σκοπό την οικειοποίηση του αναγνώστη με το περιβάλλον που αναμένεται να ακολουθήσει και το οποίο έχει ήδη ξεκινήσει να διαγράφεται στη χώρα μας την σημερινή εποχή. Οι ανάληπτοι και φιλοχρήματοι πολιτικοί αγκαλιά με τις *‘αμαρτωλές’* τράπεζες λόγω της δεσπόζουσας θέσης στη λειτουργία του οικονομικού μηχανισμού, μας οδήγησαν σε οδυνηρή πανωλεθρία. Η ασύστολη κερδοσκοπία τους, που έχει στόχο την επίτευξη του *βραχυχρόνιου* κέρδους στις αγορές παραγώγων και η ανεξέλεγκτη *ολιγοπωλιακή* συμπεριφορά τους, προκάλεσαν την σύγχρονη *Μεγάλη Κρίση*, που ήδη είναι οδυνηρή και είμαστε ακόμη στην αρχή. Κι αυτό, διότι η θεοποίηση της απόκτησης του πλούτου ως έπαθλο επιτυχίας κι αυτοπροβολής, έχει ιστορικώς αποδειχθεί ότι περιθάλπει την απάτη και την κερδοσκοπία, που επιφέρουν ως μολυσματική ασθένεια μεγάλο κακό στην *κοινωνία*. Το κακό (evil) της απάτης στον κοινωνικό ιστό, που αρχέτυπα ξεκίνησε σύμφωνα με την ελληνική μυθολογία, όταν ο υπέρτατος θεός Δίας, αγανακτισμένος από την δόλια συμπεριφορά της θεάς Άτης, την έπιασε από τις κοτσίδες και την εκσφενδόνισε από τον Όλυμπο για να ζει κάτω στη γη μαζί με τους κοινούς θνητούς και έκτοτε επήλθε μεγάλη συμφορά στην κοινωνία. Λόγω του ότι, η συμβίωση της απάτης και της κερδοσκοπίας μεταβιβάζει σημαντικό τμήμα πλούτου από τα χέρια των πολλών στα χέρια των ολίγων, το οικονομικό σύστημα διαταράσσεται και χάνει την ισορροπία του, με συνέπεια συν τω χρόνο να καταρρεύσει.

(discretionary approval). Είχαν το δικαίωμα να εκδίδουν το δικό τους χαρτονόμισμα χωρίς καμία εποπτεία από την ομοσπονδιακή κυβέρνηση, προνόμιο που τις επέτρεπε να το διοχετεύουν στην αγορά και να εξαφανίζονται ή να εγκαθίστανται σε δύσβατες τοποθεσίες απρόσιτες στο κοινό μέσα στην άγρια φύση της νέας ηπείρου, όπου περιφέρονταν οι γνωστές για την βίαιη επιθετικότητα και οξεία όραση αγριόγατες η *lynx* και η *bobcat*, για να αποθαρρύνουν τους κατόχους των χαρτονομισμάτων την εξαγύρωση τους από τις δόλιες εκδότριες τράπεζες.

8 Adams-Jefferson Letters, (J.k.Galbraith, Money, p.90). Ο Jefferson, ο τρίτος πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών, αναφέρεται στην περίοδο του 1790 -1812, όπου η κρατική τράπεζα, *The Bank of the United States*, εξέδιδε *parri passu* με τις ιδιωτικές τράπεζες, η κάθε μία χωριστά, το δικό της χαρτονόμισμα.

⁹ Του Abraham Lincoln (1809-1865) στις 14-4-1865, και του James Garfield (1831-1881) στις 19-9- 1881.

¹⁰ W. Mitchell, *Business Cycles, “The Problem and its Setting”*, National Bureau of Economic Research, p. 355, 1928.

Παρά την οικονομική πανωλεθρία, οι δραστηριότητες της εξαπάτησης των σύγχρονων Robber Barons συνεχίστηκαν με αμείωτο ρυθμό, και με την συνδρομή των κεντρικών τραπεζών, θέρειψαν μέσω της εσωτερικής πληροφόρησης και της αλλοίωσης λογιστικών στοιχείων. Ο φορέας της σύγχρονης κερδοσκοπίας, «τα στοιχήματα μηδενικής κοινωνικής ωφέλειας» των τραπεζών, των περιβόητων παραγώγων (Derivatives), άνησε για τα καλά, με τα εξωτικά 'πιστωτικά συμβόλαια μελλοντικής χρεωκοπίας' (CDS) να βρίσκονται στην πρωτοκαθεδρία. Με συνέπεια, το μακάβριο θέαμα του 'πνιγμού λόγω χρεών' ολόκληρων κρατών να είναι όντως συγκλονιστικό, καθώς ξεδιπλώνεται σταδιακά μπροστά μας, το αποκαλυπτικό σκηνικό της οικονομικής κατάρρευσης των αδύναμων χωρών. Τα σφάλματα της οικονομικής πολιτικής υπήρξαν πολλά, αλλά το ολέθριο λάθος αφορά την εκχώρηση της νομισματικής πολιτικής και της έκδοσης του εθνικού νομίσματος σε ένα αλλότριο οργανισμό μαζί με το εξέχον προνόμιο της πίστωσης. Ως επακόλουθο, το χρηματοπιστωτικό σύστημα να μετατραπεί σε ένα διεθνές καζίνο εν μέσω σκανδαλωδών νομοθετικών διατάξεων και καθαρής πολιτικής δωροδοκίας.

Έτσι οι 'ελληνικές' τράπεζες, ανεξέλεγκτες πλέον και με τις ευλογίες της εποπτικής αρχής με το περίβλημα "Τράπεζα της Ελλάδος", άνοιξαν διάπλατα εκτός Ελλάδος τα πτερά του πιστωτικού χρήματος και κινδυνεύουν τώρα να εξαφανίσουν- επαληθεύοντας τον χαρισματικό Jefferson- παίρνοντας στην δύνη της χρεωκοπίας τους, τον Ελληνικό λαό και την Δημοκρατία.¹¹ Οι 'δήθεν' ελληνικές τράπεζες, των οποίων η πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου ανήκει στα ξένα χέρια της ανώνυμης παγκοσμιοποίησης και των υπεράκτιων εταιριών, κυκλοφορούν αδιάντροπα με την ετικέτα «ελληνική», διότι συνεχίζει να είναι βαθιά ριζωμένη στη μνήμη του πολίτη η αρχική δομή. Είναι όντως δυσνόητο το μέσο μυαλό να αντιληφθεί την μεταμόρφωση, που έχει υποστεί το τραπεζικό σύστημα με την ανάκληση της περίφημης νομοθεσίας Glass- Steagall (1999). Τα δάκρια μετανοίας του Clinton και η ομολογία του ότι «ήταν μεγάλο λάθος», δεν απέτρεψαν μέσα στην λαιλαπα του νέο-φιλευθερισμού την πλημμυρή, ή μάλλον ανύπαρκτη εποπτεία του χρηματοπιστωτικού συστήματος, που δημιουργεί χρήμα μέσω ταχυδακτυλουργίας, από το τίποτε, μέσω 'αεράτων' λογιστικών εγγραφών πιστωτικού χρήματος. Αντιθέτως οι χορηγήσεις δανείων και οι κερδοσκοπικές περιπέτειες στα παράγωγα ξεφάντωσαν, με αποτέλεσμα να επέλθει ο όλεθρος των επισφαλειών και ως απόρροια ακολούθησε η μεγάλη κρίση στην οικονομία.

Η περιβόητη 'χρηματοοικονομική επανάσταση', που προκάλεσε μεγάλη συμφορά στον πλούτο των εθνών, δημιούργησε ταυτόχρονα και κάτι πολύ παράξενο, ένα νέο άλλο άλογο διαφορετικού χρώματος και συμπεριφοράς. Αυτό το νέο άλογο αναφέρουν οι ειδήμονες της νομισματικής οικονομίας, υπέγραψε ένα νέο κοινωνικό συμβόλαιο,¹² όχι με τον λαό, αλλά με τις τράπεζες το οποίο είναι πολύ διαφορετικό από το κοινωνικό συμβόλαιο του J.J.Rousseau. Το νέο άλογο με το διαφορετικό χρώμα κοινωνικοποιεί τις ζημιές των τραπεζών[€ 90 δις με το Special Report της Deutsche Bank, 10-12-2010] και επιφέρει διπλό κακό στην κοινωνία στο επακόλουθο της κρίσης. Αφ' ενός, διογκώνει τα χρεολύσια και τους τόκους εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους με τις τεράστιες ζημιές της ακατανόητης κερδοσκοπίας τους, που περνούν κατευθείαν στον κρατικό προϋπολογισμό, αφ' ετέρου, ωθεί τις κυβερνήσεις σε οδυνηρή αύξηση των φόρων και μείωση των μισθών και συντάξεων στη περίπτωση της Ελλάδος, με συνέπεια ο σασιτισμένος πολίτης να μονολογεί μέσα στην απελπισία του, τι έφταιξε αυτός σ' αυτή την τραγωδία και 'πληρώνει τόσο επώδυνα την φιλαργυρία των τραπεζών'. Σπίρος Λαβιδιώτης 24-12-2010

¹¹ Οι οκτώ μεγαλύτερες ελληνικές τράπεζες παρουσιάζουν στους ισολογισμούς τους (31-12-2009), συνολικά περιουσιακά στοιχεία της τάξεως των € 446,211 εκατ. ενώ τα καθαρά τους κεφάλαια δεν υπερβαίνουν το ποσό των € 30 εκατ. Δηλαδή, μόχλευσαν το καθαρό μετοχικό κεφάλαιο τους περίπου 15 φορές, ρίχνοντας στην δύνη της κερδοσκοπίας του εαυτούς τους, κι αφού « απέτυχαν» συμφώνησαν οι πολιτικοί να θυσιασθεί ο ελληνικός λαός για να τις διασώσει ! Αναλυτικά οι ισολογισμοί των περιουσιακών στοιχείων (assets) των οκτώ τραπεζών είναι τα εξής (€ εκατ.) : Εθνική Τράπεζα € 162,390, Eurobank € 99,858, Alpha Bank € 67,847, Piraeus Bank € 54,280, Emporiki Bank € 28,424, Marfin Egnatia Bank € 23,188, Attika Bank € 5,257, και General Bank € 4,967.

¹² "Banking on the State" (paper presented at the International Banking Conference) by Andrew Haldale, Executive Director, Bank of England, and Piergiorgio Alessandri, Chicago, 25-9-2009.